

M.

Sammandrag av docent Svennilsons anförande inför
den nordiska skogsindustriens samarbetsutskott.

Målsättningen, en full sysselsättning, har accepterats av alla parter i Sverige. Man har dock modifierat den därhän, att man talar om en hög och jämn sysselsättning. Man har sålunda icke i allmänhet gått till samma överdrifter som exempelvis England. Man har också här en annan inställning till de risker för konjunkturväxlingar, som bero på exportens förändringar. I England har man som bekant icke ens på exportens område velat acceptera några större konjunkturförändringar. Följden är en tendens i riktning mot en bunden handel. I Sverige har det framstått klart, att fördelarna med en stor utrikeshandel äro så stora, att man icke kan avstå därifrån för att garantera en ständigt 100 %-ig full sysselsättning.

Tanken är i stället att genom olika åtgärder hindra, att en depression inom exportindustrien sprider sig till näringslivet i övrigt. Främst genom en ökning av investeringsverksamheten vill man skapa en motkonjunktur mot en nedgång i exporten. Detta tänkes främst ske genom vanliga offentliga arbeten. I detta syfte har man gjort upp en tvåårsbudget för de statliga och kommunala investeringarna, som ständigt hålles aktuell och som omfattar den ordinarie planerade investeringsverksamheten. Tanken är, att denna tvåårsbudget skall kunna dragas samman och investeringarna sålunda forceras, så att en ökning av detta slag av investeringar kommer till stånd. Bostadsbyggandet avser man att stabilisera på en hög nivå. Planer i detta syfte på lång sikt ha gjorts up. Även industrien har förklarat sig villig att med-

verka till en stabilisering av investeringsverksamheten, även om man betonat, att en fullständig samverkan på detta område icke är möjlig. Man har sålunda givit sin anslutning till tanken på ett investeringsråd, inom vilket överläggningar kan äga rum mellan staten och näringslivet angående investeringspolitikens utformning. Ett sådant råd har numera bildats, i vilket även industrie är representerad. Även individuellt har vissa större företag gjort upp planer, som syfta till att utjämna sysselsättningen genom nya äggningar och reparationsarbeten.

För närvarande är ju sysselsättningen mer än full och man räknar icke med några risker för depressionstendenser inom den närmaste framtiden. I stället överväger det problem, som alltid måste uppstå vid full sysselsättning, nämligen risken för en fortgående stegring av priser och löner. Priskontrollen i Sverige upprätthålles alltjämt och är avsedd att bestå så länge knapphet på varor råder. För att därefter successivt avvecklas. Kommissionen för ekonomisk efterkrigsplanering har enhälligt framlagt ett förslag att ersätta priskontrollen på lång sikt med en monopolkontroll. Av särskilt intresse är, att dess uppgift i första hand icke är avsedd att vara en reglering av olika priser. Monopolkontrollen är i stället avsedd att fungera som en brandkår, vilken endast rycker ut, när påtagliga överdrifter i fråga om prissättningen framträda på marknaden. Undersökningar skola i sådana fall företagas. Resultaten kunna publiceras. Först om dessa åtgärder icke hjälpa, kan ett ingripande komma till stånd. Knappast inom något läger har man någon önskan att permanenta den nuvarande priskontrollen. Den allmänna uppfattningen är nog, att den i längden icke leder till en sänkning av kostnaderna utan snarare till motsatsen.

Varupriserna äro sålunda i stort sett under god kontroll. Däremot måste man räkna med en allvarlig risk för ^{betydande/}krav på löne-
stegringar. Det är en fara att förra årsskiftets svåra löne-
strider komma att upprepas. Från regeringens sida har man velat
sammankoppla frågan om löneutvecklingen och industriens effekti-
vitet. Man har riktat strålkastare mot olika industrier och
framfört en kritik av deras organisation. Riksdagen har också
beslutat att en utredning skall ske rörande olika industriers
effektivitet, v rvid även möjligheten av en socialisering skall
övervägas. För dagen förefaller det knappast troligt, att någon
viktigare industri skall komma att utsättas för ett direkt socia-
liseringshot. Kommunisterna utöva dock en stark press på den
socialdemokratiska majoriteten, särskilt i samband med löne-
rörelserna, och man kan därför icke med säkerhet förutse, i vad
mån de mycket diskuterade socialiseringsplanerna skola förverk-
ligas.